

Здравствени центар Ваљево
Број:ЗЦ-01-1637
Датум: 20.02.2026.године
В А Љ Е В О

***ПРАВИЛНИК О БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉУ НА РАДУ
ЗДРАВСТВЕНОГ ЦЕНТРА ВАЉЕВО***

Ваљево, фебруар 2026. године

САДРЖАЈ:

ПРАВИЛНИК О БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉУ НА РАДУ.....	4
I Опште одредбе.....	4
II. Примена и спровођење мера безбедности и здравља на раду.....	5
1. Мере безбедности и здравља на раду и начин њиховог спровођења.....	5
2. Организовање послова безбедности и здравља на раду.....	6
3. Права, обавезе и одговорности директора Здравственог центра Ваљево и запослених у погледу безбедности и здравља на раду.....	7
3.1) Обавезе и одговорност директора Здравственог центра Ваљево.....	7
3.2) Права и обавезе запослених Здравственог центра Ваљево.....	9
3.2.2) Обавезе запослених.....	10
4. Оспособљавање запослених за безбедан рад.....	10
5. Начин израде програма за оспособљавање запослених за рад на безбедан начин.....	11
6. Радна места са повећаним ризиком.....	11
7. Посебна заштита жена, омладине и инвалида.....	12
8. Представник запослених за безбедност и здравље на раду и Одбор за безбедност и здравље на раду.....	13
9. Начин утврђивања и провере здравственог стања запослених који раде на радним местима са повећаним ризиком и других запослених.....	15
9.1. Лекарски прегледи.....	15
9.2. Претходни лекарски преглед.....	16
9.3. Периодичан лекарски преглед.....	16
9.4. Заштита података о личности.....	17
9.5. Озбиљна, неизбежна и непосредна опасност.....	17
9.6. Посебне обавезе - извештавање инспекције.....	17
10. Прегледи и провера опреме за рад, прегледи и испитивања електричних и громобранских инсталација и испитивања услова радне средине.....	18
10.1. Садржина и обим испитивања.....	20
10.2. Испитивање микроклиме.....	20
10.3. Испитивање хемијских штетности.....	21
10.4. Испитивање физичких штетности.....	21
10.5. Испитивање осветљености.....	22
10.6. Испитивање биолошких штетности.....	22

10.7 Вршилац превентивних и периодичних испитивања услова радне средине.....	22
10.8 Стручни налаз.....	23
11. Врста и начин употребе средстава и опреме личне заштите на раду.....	233
12. Поступак приликом дешавања повреде на раду.....	24
12.1 Дефиниција.....	24
12.2 Поступак	24
13. Регистар повреда на раду.....	26
13.1 Надлежност за успостављање и вођење Регистра.....	26
13.2 Уношење података у Регистар.....	26
13.3 Размена података у Регистру.....	27
14. Евиденција, сарадња и извештавање.....	27
14.1 Обавеза вођења евиденција.....	27
14.2 Обрада података о личности.....	28
14.3 Извештавање о повреди на раду и професионалној болести.....	28
14.4 Сарадња надлежних органа и организација.....	29
14.5 Осигурање од повреда на раду и професионалних болести.....	29
III. Прелазне и завршне одредбе.....	29

На основу члана 3. и 14. Закона о безбедности и здрављу на раду („Сл. гласник РС" бр. 35/2023) и члана 23. Статута Здравственог центра Ваљево, Управни одбор Здравственог центра Ваљево на седници одржаној дана 24.02.2026..године, усвојио је следећи:

ПРАВИЛНИК О БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉУ НА РАДУ

I. Опште одредбе

Члан 1.

Правилником о безбедности и здрављу на раду (у даљем тексту: Правилник) уређују се права, обавезе и одговорности у области безбедности и здравља на раду у Здравственом центру Ваљево. (у даљем тексту: ЗЦ Ваљево)

Члан 2.

Безбедност и здравље на раду подразумева обезбеђивање таквих услова на раду, којима се у највећој могућој мери, смањују повреде на раду, професионална обољења и обољења у вези са радом и којима се ствара основ за пуно физичко, психичко и социјално благостање запослених.

Члан 3.

Послови безбедности и здравља на раду спроводе се у свим организационим јединицама Здравственог центра Ваљево тако да сви запослени, свако у свом делокругу рада, спроводе и обезбеђују прописане мере, у овој области.

Члан 4.

Право на безбедност и здравље на раду у Здравственом центру Ваљево имају:

- 1) Лица која су у радном односу и лица ангажована ван радног односа;
- 2) Ученици и студенти који се, у складу са законом, налазе на обавезном раду, професионалној пракси или практичној настави или учењу кроз рад у систему дуалног образовања;
- 3) Лица која, у складу са законом, обављају привремене и повремене послове преко омладинске, односно студентске задруге;
- 4) Лица која се затекну у радној средини, ако је о њиховом присуству упознат послодавац.

Члан 5.

Запослени имају право и дужност да се код заснивања радног односа или промене радног места у ЗЦ Ваљево упознају са опасностима и штетностима на раду и да се стручно оспособе за безбедан рад.

Запослени имају право да се упознају са спровођењем мера безбедности и здравља на раду.

Члан 6.

Процес рада се организује и спроводи тако да се запосленима обезбеђује рад на радном месту и у радној средини, у којима су спроведене мере безбедности и здравља на раду.

Када, услед увођења нове технологије, нису прописане мере безбедности и здравља на раду, до доношења адекватних прописа из ове области примењиваће се опште признате мере, којима се осигуравају безбедност и здравље на раду.

Опште признатом мером, у смислу претходног става овог члана, сматра се мера којом се може отклонити опасност при раду или смањити штетност по здравље запосленог, у разумно изводљивој мери.

II. Примена и спровођење мера безбедности и здравља на раду

Члан 7.

Отклањање опасности по здравље и безбедност запосленог, послодавац обезбеђује применом и спровођењем мера безбедности и здравља на раду. У том смислу, послодавац утврђује:

1. Мере безбедности и здравља на раду и начин њиховог спровођења;
2. Организовање послова безбедности и здравља на раду;
3. Права, обавезе и одговорности директора Здравственог центра Ваљево и запослених у погледу безбедности и здрављу на раду;
4. Оспособљавање запослених за безбедан рад;
5. Начин израде програма и проверавање оспособљавања за рад на безбедан начин;
6. Радна места са повећаним ризиком;
7. Посебна заштита жена, омладине и инвалида
8. Представник запослених за безбедност и здравље на раду и Одбор за безбедност и здравље на раду
9. Начин утврђивања и провере здравственог стања запослених који раде на радним местима са повећаним ризиком и других запослених;
10. Прегледи и провера опреме за рад, прегледи и испитивања електричних и громобранских инсталација и испитивања услова радне средине;
11. Врста и начин употребе средстава и опреме личне заштите на раду;
12. Поступак приликом дешавања повреде на раду;
13. Регистар повреда на раду;
14. Евиденција, сарадња и извештавање

1. Мере безбедности и здравља на раду и начин њиховог спровођења

Члан 8.

Безбедност и здравље на раду у Здравственом центру Ваљево обухвата организационе, правне, техничке, медицинске и социјалне мере заштите на раду као и активности чији је циљ превентивно деловање, односно смањење ризика на најмању могућу меру у циљу спречавања повреда и обољења запослених, као и обезбеђивање безбедних услова за рад.

Члан 9.

Мере безбедности и здравља на раду у Здравственом центру Ваљево спроводе се превентивно: набавком средстава рада за које је произвођач обезбедио важеће доказе-атесте да су произведена у складу са стандардима и прописима, одржавањем истих у складу са упутством произвођача и прописима који се односе на средства рада, оспособљавањем запослених за безбедан рад са средствима рада, здравственим прегледима запослених који рукују са средствима рада и другим прописаним мерама.

Члан 10.

Послодавац је обавезан запосленима да обезбедити и да на употребу средства и опрему личне заштите на раду према захтевима сваког радног места понаособ (рад на отвореном при различитим атмосферским догађањима и другим условима), за случај, када се применом техничких мера безбедности и здравља на раду не могу отклонити присутне штетности односно опасности.

2. Организовање послова безбедности и здравља на раду

Члан 11.

Послове безбедности и здравља на раду обавља лице које има положен стручни испит за обављање послова безбедности и здравља на раду и лиценцу за обављање послова безбедности и здравља на раду у складу са Законом о безбедности и здрављу на раду.

Послодавац у складу са Законом који запошљава, односно радно ангажује од 251 до 500 запослених је дужан да закључи уговор о раду са пуним радним временом са најмање два саветника за безбедност и здравље на раду, а уколико се запошљава односно радно ангажује више од 500 запослених је дужан да закључи уговор о раду са пуним радним временом са најмање три саветника за безбедност и здравље на раду.

Директор ЗЦ Ваљево, за обављање послова безбедности и здравља на раду може да ангажује правно лице или предузетника са лиценцом, где је претходно дужан да их упозна са радним процесом, ризицима у радном процесу и мерама које су примењене за отклањање ризика, обавести о почетку рада сваке одвојене јединице, о почетку извођења радова на градилишту, односно радилишту и ангажовању сваког новог запосленог.

Лице за безбедност и здравља на раду – саветник који своје послове обавља у складу са Законом, дужно је да:

- 1) Спроводи и учествује у поступку процене ризика;
- 2) Учествоје у изради програма обуке запослених за безбедан и здрав рад, програма обуке представника запослених и програма обуке руководиоца;
- 3) Врши контролу и даје предлоге послодавцу у планирању, избору, коришћењу и одржавању средстава за рад, хемијских материја и личне заштитне опреме;
- 4) Учествоје у опремању и уређивању радног места у циљу обезбеђивања безбедних и здравих услова рада;
- 5) Организује превентивна и периодична испитивања услова радне средине;

- 6) Организује превентивне и периодичне прегледе и провере опреме за рад и прегледе и испитивања електричних и громобранских инсталација;
- 7) Предлаже мере за побољшање услова рада, нарочито на радним местима са повећаним ризиком;
- 8) Прати и контролише примену мера безбедности и здравља на раду у складу са организацијом послова безбедности и здравља на раду код послодавца;
- 9) Прати стање у вези са повредама на раду и професионалним болестима, као и болестима у вези са радом, учествује у утврђивању њихових узрока и припрема извештаје са предлозима мера за њихово отклањање;
- 10) Организује и спроводи обуку:
 - 1) запослених и других лица у складу са овим законом,
 - 2) представника запослених,
 - 3) руководиоца;
- 11) Припрема упутства за безбедан и здрав рад и контролише њихову примену;
- 12) Забрањује рад на радном месту или употребу средства за рад, у случају када утврди непосредну опасност по живот или здравље запосленог и обуставља рад на опреми за рад до отклањања уочених недостатака приликом прегледа и провере опреме за рад
- 13) Ако послодавац и поред забране наложи запосленом да настави рад или употребу средства за рад, саветник за безбедност и здравље на раду дужан је да о томе одмах извести надлежну инспекцију рада.
- 14) Организује лекарске прегледе запослених;
- 15) Сарађује и координира рад са здравственом установом која обавља делатност медицине рада по свим питањима у области безбедности и здравља на раду;
- 16) Сарађује са представницима запослених и Одбором за безбедност и здравље на раду по свим питањима у области безбедности и здравља на раду код послодавца;
- 17) Води евиденције у области безбедности и здравља на раду код послодавца;
- 18) Прати промену прописа и врши усклађивање аката послодавца, прати стандарде и технички напредак у области безбедности и здравља на раду.
- 19) Саветник за безбедност и здравље на раду дужан је да континуирано усавршава знања у области безбедности и здравља на раду

3. Права, обавезе и одговорности директора Здравственог центра Ваљево и запослених у погледу безбедности и здравља на раду

3.1) Обавезе и одговорност директора Здравственог центра Ваљево

Члан 12.

Директор Здравственог центра Ваљево је дужан да запосленима обезбеди рад на радном месту и у радној средини, у којима су спроведене мере безбедности и здравља на раду.

Спровођење и унапређивање безбедности и здравља на раду, директор Здравственог центра Ваљево организује преко лица за безбедност и здравље на раду - саветника.

Члан 13.

Управни одбор Здравственог центра Ваљево доноси Правилник, којим утврђује права, обавезе и одговорности у области безбедности и здравља на раду у складу са Законом о безбедности и здрављу на раду (у даљем тексту: Закон).

Директор Здравственог центра Ваљево доноси Акт о процени ризика, у писаној форми, за свако радно место у радној средини, којим утврђује начине и мере за отклањање ризика.

У случају појаве нове опасности и измене нивоа ризика, директор Здравственог центра Ваљево доноси Акт о изменама и допунама Акта о процени ризика.

Члан 14.

Директор Здравственог центра Ваљево прати и анализира стање безбедности и здравља на раду, путем извештаја лица за безбедност и здравља на раду - саветника, путем усмених и писмених извештаја начелника и шефова служби и одељења на нивоу ЗЦ Ваљево, записника, решења и других аката донетих од стране надлежних инспекција рада, те налаже неопходне мере у циљу спровођења безбедности и здравља на раду.

Члан 15.

У циљу спровођења и унапређења безбедности и здравља на раду директор Здравственог центра Ваљево, је дужан да:

1. Организује послове безбедности и здравља на раду, именује лице за послове безбедности и здравља на раду- саветника омогући му независно и самостално обављање послова, приступ свим подацима неопходним за обављање послова у области безбедности и здравља на раду;
2. Дужан је да омогући континуирано усавршавање знања у области безбедности и здравља на раду запосленом кога одреди за обављање послова безбедности и здравља на раду
2. Обезбеди заштиту здравља запослених (ангажовањем службе медицине рада);
3. Обезбеди финансијска средства за спровођење превентивних мера, у циљу заштите живота и здравља запослених као и радног окружења;
4. Покрене поступак процене ризика, односно донесе одлуку којом одређује одговорна лица за спровођење процене ризика и донесе акт о процени ризика;
5. На захтев инспектора рада, достави извештај о стању безбедности и здравља на раду запослених, као и о спроведеним мерама у овој области;
6. Обезбеђује спровођење (начина и поступака) обавештавања запослених и њихових представника о увођењу нових технологија и средстава за рад, као и о опасностима од повреда и оштећења здравља који настају њиховим увођењем, односно, да у таквим ситуацијама обезбеди доношење одговарајућих упутстава за рад;
7. Подноси захтев за утврђивање испуњености прописаних услова у области безбедности и здравља на раду, а у складу са важећим правилником.
8. Приликом рада од куће и рада на даљину послодавац је дужан да обезбеди безбедност и здравље на раду у сарадњи са запосленим, при чему је послодавац дужан да утврди услове за безбедан и здрав рад, средства за рад издата од стране послодавца, да дефинише радни процес у вези са извршењем послова за које је запослени задужен и пропише превентивне мере за безбедан и здрав рад.
9. Директор Здравственог центра Ваљево дужан је да обезбеди да се уреди и спроведе:
 - превентивни и периодични прегледи и испитивања опреме за рад, прегледима и испитивањима електричних и громобранских инсталација, као и испитивања услова радне средине,
 - разматрање предлога и сугестија Одбора за безбедност и здравље на раду или представника запослених за безбедност и здравље на раду,
 - начин и поступак оспособљавања запослених за безбедан рад,

- да се уреди потупак обезбеђивања и давања, односно коришћења средстава за рад и средстава и опреме за личну заштиту на раду,
- поступак упућивања на лекарске прегледе запослених на радним местима са повећаним ризиком и вођење евиденције о истом,
- организовање и пружање и, спасавања и евакуације у случају опасности,
- забрану рада на радним местима и у службама, одељењима и областима када је утврђено да постоји непосредна опасност по здравље и живот запосленог.

3.2) Права и обавезе запослених Здравственог центра Ваљево

Члан 16.

3.2.1. Права запослених

1. Запослени има право на услове рада који му обезбеђују безбедан рад;
2. Запослени има право да обавља рад према здравственим способностима и да стручно буде оспособљен за безбедан рад;
3. Непосредном руководиоцу и лицу овлашћеном за послове безбедности и здравља на раду даје предлоге, примедбе и обавештења о питањима од значаја за безбедност и здравља на раду;
4. Контролише своје здравље према ризицима радног места, а у складу са прописима о здравственој заштити;
5. Предузме одговарајуће мере, у складу са својим знањем и техничким средствима која му стоје на располагању и да напусти радно место, односно радну околину, ако му прети непосредна опасност по живот и здравље.
6. Запослени има право да захтева остваривање својих права у вези са безбедношћу и заштитом здравља на раду;
7. Захтев за остваривање права запослени подноси Одбору за безбедност и здравље на раду;
8. Ако се по захтеву запосленог не поступи у року од 30 дана од дана његовог подношења, или ако запослени сматра да тражене мере заштите на раду нису спроведене, може се обратити и надлежној инспекцији рада.
9. Непосредни руководиоца запосленог (директор ОЈЗЦ, начелник службе, главна сестра одељења, одговорна сестра одељења, руководиоца службе -шеф службе) одговоран је за спровеђење мера у области безбедности и здравља на раду у оквиру радне средине запосленог.

Члан 17.

Запослени има право да одбије да ради:

1. Ако му прети непосредна опасност по живот и здравље, због тога што нису спроведене прописане мере за безбедност и здравље;
2. Ако у току оспособљавања за безбедан рад, није упознат са свим ризицима и мерама за њихово отклањање;
3. Дуже од пуног радног времена или ноћу, а према оцени службе за медицину рада такав рад може да погорша његово здравствено стање;
4. На средству за рад на којем нису примењене прописане мере за безбедан рад;
5. Ако му није обезбеђен прописан лекарски преглед или ако се на лекарском прегледу утврди да не испуњава прописане здравствене услове за рад на радном месту са повећаним ризиком.

Члан 18.

3.2.2.Обавезе запослених

1. Запослени је у обавези да рад обавља са пуном пажњом ради безбедности свог живота, као и заштите здравља и безбедности других запослених у ЗЦ Ваљево..
2. Запослени је у обавези да поштује прописе о безбедности и здрављу на раду, односно примењује прописане мере за безбедан и здрав рад, да наменски користи средства за рад и опасне материје, да користи прописана средства и опрему за личну заштиту на раду и да се стара о њиховој примени, тако да не угрози своју безбедност и безбедност и здравље других људи;
3. Пре отпочињања процеса рада, запослени је у обавези да прегледа своје радно место и средства за рад која користи, као и средства и опрему за личну заштиту на раду, те да у случају уочених недостатака, извести свог непосредног руководиоца;
4. Пре напуштања радног места, запослени је у обавези да радно место и средства за рад остави у чистом и уредном стању, тако да не угрожавају остале запослене (контрола стања);
5. Запослени је у обавези да сарађује са непосредним руководиоцем и лицем за безбедност и здравље на раду, а у циљу спровођења прописаних мера за безбедност и здравље на раду, на свом радном месту;
6. Пре отпочињања процеса рада, запослени је у обавези да упозна мере безбедности и здравља на раду на радном месту на које је распоређен, као и да се оспособљава за њихово спровођење;
7. По уочавању неправилности, односно појава које би могле угрозити безбедност и здравље на раду, запослени је у обавези одмах да обавести непосредног руководиоца;
8. На захтев непосредног руководиоца, запослени је у обавези да се подвргне тесту којим би се установило да ли је под утицајем алкохола или других средстава зависности;
9. Запослени је у обавези да обави лекарски преглед, на који је упућен у случају да је актом о процени ризика утврђено да ради на радном месту са повећаним ризиком;
10. Запослени су у обавези да лична превозна средства (аутомобиле и сл.) паркирају на одређеном паркинг простору како не би долазило до закрчења против-пожарних путева и прилаза хидрантима, као и простору испред хитне медицинске помоћи или пријемног одељења чиме би било онемогућено спровођење мера из Правила или Плана заштите од пожара, као и Акта о процени ризика од катастрофа и Плана заштите и спасавања Здравственог центра Ваљево.

4. Оспособљавање запослених за безбедан рад

Члан 19.

Оспособљавање запослених за безбедан рад организује лице за безбедност и здравље на раду.

Члан 20.

У складу са Законом о безбедности и здрављу на раду и програмом за оспособљавање запослених за рад на безбедан начин, послодавац је дужан да запосленог упозна са свим врстама опасности на пословима на које га распоређује и о конкретним мерама за безбедност и здравље на раду, које су потребне ради отклањања опасности односно оштећења здравља.

Пре распоређивања на радно место, запослени мора бити оспособљен односно упознат:

- са организацијом рада послодавца у целини, посебно са пословима радног места на коме је распоређен и прописаним начином рада (упуства за руковање и одржавање, кретање на радном месту и у радној средини и др.);
- са опасностима и ризицима који угрожавају безбедност и здравље на раду приликом коришћења средстава за рад и опасностима које постоје или настају на други начин;
- са употребом одговарајућих средстава и опреме личне заштите на раду;
- са правима и дужностима за спровођење прописаних мера безбедности и здравља на раду;

Послодавац је дужан да оспособи запосленог за безбедан рад и приликом увођења нових средстава за рад као и при поновном распоређивању на рад након одсуствовања које је трајало дуже од годину дана.

5. Начин израде програма за оспособљавање запослених за рад на безбедан начин

Члан 21.

Директор ЗЦ Ваљево доноси програм за оспособљавање запослених за рад на безбедан начин.

Програм за оспособљавање запослених израђен је као посебан прилог и саставни је део овог Правилника.

6. Радна места са повећаним ризиком

Члан 22.

Радна места са повећаним ризиком су она радна места код којих постоји потенцијална опасност по физички интегритет и здравље запослених због чега је потребно предузети посебне мере безбедности и здравља на раду са медицинског и техничког аспекта како би се омогућио безбедан рад запослених на таквим радним местима, а која се утврђују на основу извршене процене ризика на радним местима у радној околини актом о процени ризика.

Члан 23.

Запослени може бити ангажован на пословима са повећаним ризиком ако испуњава следеће услове:

- 1) да има прописану стручну спрему;
- 2) да је здравствено способан за обављање послова са повећаним ризиком;
- 3) да је претходно оспособљен за безбедан и здрав рад;
- 4) да није млађи од 18 година;

5) да није инвалид рада:

7. Посебна заштита жена, омладине и инвалида

Члан 24.

Рад жена је забрањен на следећим пословима:

- на преношењу, утовару и истовару терета преко 15 кг. тежине,
- на другим пословима који штетно или са повећаним ризиком могу да утичу на здравље жене.

Члан 25.

За време трудноће жене не могу радити на пословима на којима се рад врши у принудном положају тела или се послови обављају дуже време стојећи, на пословима који захтевају тешке физичке напоре или друга већа физичка напрезања у току рада, као ни рад дужи од пуног радног времена.

Члан 26.

Запослена жена за време трудноће и мајка са дететом до три године не може да ради на пословима са повећаним ризиком.

Послодавац не може одредити запослену жену да ради на радном месту са повећаним ризиком који би могао да јој угрози остваривање материнства.

Послодавац је дужан да обезбеди да запослена жена за време трудноће буде у писменој форми обавештена о резултатима процене ризика на радном месту и о мерама којима се ризици отклањају.

Члан 27.

Запослени који обављају послове са повећаним ризиком, инвалиди рада, професионално оболели, као и запослени који обављају послове на којима постоји могућност професионалног обољења, у складу са актом о процени ризика, имају право на коришћење одмора за превенцију радне инвалидности, рехабилитацију и превентивну рекреацију у бањским и климатским лечилиштима, према упутствима медицине рада.

Члан 28.

Лица која су млађа од 18 година не могу се запошљавати и распоређивати на радним местима са повећаним ризиком нити могу радити рад ноћу. Запослени са смањеном радном способношћу-инвалиди рада могу се распоредити на оне послове на којима могу радити без опасности за смањење преостале радне способности. Инвалиди рада могу се распоређивати само на оне послове који неће умањити њихову преосталу радну способност.

8. Представник запослених за безбедност и здравље на раду и Одбор за безбедност и здравље на раду

Члан 29.

Запослени у ЗЦ Ваљево имају право да изаберу једног или више представника за безбедност и здравље на раду.

Најмање три представника запослених образују **Одбор за безбедност и здравље на раду**.

Чланови Одбора за безбедност и здравље на раду су:

- 1) представници запослених за безбедност и здравље на раду;
- 2) представници које именује директор ЗЦ Ваљево.

Број и састав одбора за безбедност и здравље на раду уређује се колективним уговором код послодавца, при чему број представника запослених мора да буде најмање за једног већи од броја представника послодавца, рачунајући и лице одређено од стране послодавца за послове безбедности и здравља на раду.

Иницијативу за формирање Одбора за безбедност и здравље на раду могу да поднесу и послодавац и репрезентативни синдикати.

Послодавац је дужан да омогући да се, најкасније у року 15 дана од дана покретања иницијативе из става 3. овог члана, образује Одбор за безбедност и здравље на раду и почне са радом.

Члан 30.

Мандат чланова Одбора за безбедност и здравље на раду траје четири године.

Директор, односно репрезентативни синдикат може увек променити члана Одбора за безбедност и здравље на раду - представника послодавца, односно репрезентативног синдиката, уколико не извршава обавезе на начин прописан Пословником о раду Одбора за безбедност и здравља на раду.

Председника Одбора за безбедност и здравље на раду бирају чланови одбора већином гласова.

Председник Одбора за безбедност и здравље на раду је увек из реда представника запослених.

Пословником о раду, Одбор за безбедност и здравље на раду ближе уређује начин свога рада.

Члан 31.

Одбор за безбедност и здравље на раду има следеће надлежности и права да:

- 1) донесе Пословник о раду Одбора за безбедност и здравља на раду
- 2) буде информисан о резултатима процене ризика;
- 3) остварује увид у све акте који се односе на безбедност и здравље на раду;
- 4) даје предлоге и учествује у разматрању свих питања која се односе на спровођење безбедности и здравља на раду;

- 5) захтева од послодавца информације о свим подацима који се односе на безбедност и здравље на раду;
- 6) разматра извештај послодавца о стању безбедности и здравља на раду запослених, као и о спроведеним мерама;
- 7) захтева од послодавца да предузме одговарајуће мере за отклањање или смањење ризика који угрожава безбедност и здравље запослених;
- 8) захтева вршење инспекцијског надзора ако сматра да нису спроведене одговарајуће мере безбедности и здравља на раду;
- 9) упознаје се са налозима и предлозима или предузетим мерама инспекције рада;
- 10) разматра извештаје о повредама на раду, професионалним обољењима и обољењима у вези са радом и о предузетим мерама за безбедност и здравље на раду од стране послодавца;
- 11) разматра извештај послодавца о предузетим мерама за спречавање непосредне опасности по живот и здравље;
- 12) разматра и даје сугестије на део колективног уговора код послодавца у области безбедности и здравља на раду у току преговора за закључивање и даје иницијативу за измене и допуне колективног уговора у овој области;
- 13) разматра нацрте и предлоге свих аката послодавца у области безбедности и здравља на раду и даје одговарајуће мишљење у сугестије;
- 14) разматра и друга питања у складу са законом, колективним уговором и општим актима послодавца у области безбедности и здравља на раду.

Члан 32.

Послодавац је дужан да Одбору за безбедност и здравље на раду обезбеди потребне просторне и административно-техничке услове за несметан рад, као и стручну подршку, у складу са колективним уговором код послодавца

Члан 33.

Одбор за безбедност и здравље на раду дужан је да послодавцу и репрезентативним синдикатима подноси шестомесечни извештај о своме раду.

Послодавац и репрезентативни синдикати дужни су да размотре ставове и мишљења Одбора за безбедност и здравље на раду и да га о свом ставу извести.

Члан 34.

Чланови Одбора за безбедност и здравље на раду имају право да присуствују семинарима и саветовањима ради едукације за обављање својих функција најмање једном годишње.

Трошкове из става 1. овог члана сноси послодавац.

Члан 35.

Одбор за безбедност и здравље на раду остварује сарадњу са Управом за безбедност и здравље на раду и надлежним инспекцијам.

Одбор за безбедност и здравље на раду може од Управе за безбедност и здравље на раду да тражи мишљења о примени прописа о безбедности и здрављу на раду.

9. Начин утврђивања и провере здравственог стања запослених који раде на радним местима са повећаним ризиком и других запослених

Члан 36.

За обављање послова заштите здравља запослених на раду послодавац ангажује здравствену установу која обавља делатност медицине рада, за коју је надлежни државни орган утврдио испуњеност прописаних услова за обављање здравствене делатности, у складу са законом.

Здравствена установа која обавља делатност медицине рада из става 1. овог члана дужна је да обавља послове у складу са овим законом, а нарочито:

- 1) у поступку процене ризика утврђује предлог здравствених мера за радна места на којима су препознате и утврђене штетности изнад прописаних вредности;
- 2) прати и проучава услове рада и предлаже мере за заштиту здравља запослених у односу на ризике којима је запослени изложен на радном месту у радној средини;
- 3) обавља послове обуке запослених за пружање прве помоћи;
- 4) утврђује и испитује узроке настанка професионалних болести и болести у вези са радом;
- 5) оцењује и утврђује посебне здравствене способности које морају да испуњавају запослени за обављање одређених послова на радном месту са повећаним ризиком;
- 6) врши претходне, периодичне, контролне и циљане лекарске прегледе запослених и издаје извештаје о лекарским прегледима у складу са прописима о безбедности и здрављу на раду;
- 7) прати здравствено стање запосленог у односу на ризике на радном месту;
- 8) учествује у организовању прве помоћи, спасавању и евакуацији у случају повређивања запослених или хаварија;
- 9) саветује послодавца при избору другог одговарајућег посла према здравственој способности запосленог;
- 10) саветује послодавца о планирању и организацији рада са здравственог аспекта;
- 11) учествује у изради програма за побољшање услова рада на радном месту;
- 12) учествује у анализи професионалних болести и болести у вези са радом;
- 13) непосредно сарађује са саветником за безбедност и здравље на раду, односно лицем за безбедност и здравља на раду.

Претходне, периодичне и циљане лекарске прегледе запослених у смислу става 2. овог члана може да врши здравствена установа која обавља делатност медицине рада, за коју је надлежни државни орган утврдио испуњеност прописаних услова за обављање здравствене делатности, у складу са законом.

9.1. Лекарски прегледи

Члан 37.

Послодавац је дужан да запосленом на радном месту са повећаним ризиком пре почетка рада обезбеди претходни лекарски преглед, као и периодични лекарски преглед у току рада.

Послодавац је дужан да запосленом који рад обавља ноћу у складу са законом, обезбеди претходни и периодични лекарски преглед једном у року 18 (осамнаест) месеци.

Претходни, периодични и циљани лекарски прегледи запослених врше се на начин, по поступку и у роковима утврђеним прописима о безбедности и здрављу на раду које

споразумно прописују министар надлежан за послове рада и министар надлежан за послове здравља.

Ако се у поступку периодичног лекарског прегледа утврди да запослени не испуњава посебне здравствене услове за обављање послова на радном месту са повећаним ризиком, послодавац је дужан да га премести на друго радно место које одговара његовим здравственим способностима.

Послодавац је дужан да запосленог на његов захтев упути на лекарски преглед који одговара ризицима на радном месту у редовним интервалима, а најкасније у року од пет година од претходног прегледа.

Трошкови лекарских прегледа падају на терет послодавца.

9.2. Претходни лекарски преглед

Члан 38.

Претходни лекарски преглед врши се ради утврђивања и оцењивања посебних здравствених услова, односно способности запосленог за рад на радном месту са повећаним ризиком или за употребу односно руковање одређеном опремом за рад – у односу на факторе ризика утврђене актом о процени ризика код послодавца.

Претходни лекарски преглед запосленог врши се:

- 1) пре почетка рада на радном месту са повећаним ризиком;
- 2) пре премештаја запосленог на радно место са повећаним ризиком;
- 3) приликом сваког утврђивања нових ризика на радном месту са повећаним ризиком на коме запослени ради;
- 4) уколико је запослени распоређен на радно место са повећаним ризиком, а имао је прекид у обављању послова на том радном месту дужи од 12 месеци.

9.3. Периодични лекарски преглед

Члан 39.

Периодични лекарски преглед врши се ради праћења и оцењивања здравственог стања, односно способности запосленог за обављање послова на радном месту са повећаним ризиком на коме запослени ради или за употребу односно руковање одређеном опремом за рад – у односу на факторе ризика тог радног места, а у роковима прописаним овим правилником.

Послодавац упућује запосленог на периодични лекарски преглед:

- 1) најкасније 30 дана пре истека рока утврђеног овим правилником;
- 2) након закључивања боловања по основу тешке повреде на раду;
- 3) после болести или повреде који нису у вези са радом – ако постоји сумња на смањену радну способност.

За упућивање запослених ЗЦ Ваљево на претходне и периодичне прегледе запослених одговорна је Кадровска служба Организационе јединице Здравственог центра Ваљево, лице за безбедност и здравље на раду – саветник

9.4. Заштита података о личности

Члан 40.

Подаци о личности прикупљени у вези са лекарским прегледима запосленог поверљиве су природе и под надзором су здравствене установе која обавља делатност медицине рада која врши те прегледе, под надзором здравственог радника или другог лица које има обавезу чувања професионалне тајне прописане законом или професионалним правилима.

Подаци из става 1. овог члана могу се достављати другим лицима, само уз изричит пристанак запосленог, у складу са законом који уређује заштиту података о личности.

Извештај о лекарском прегледу запосленог доставља се послодавцу на начин којим се не нарушава принцип поверљивости података о личности.

9.5.Озбиљна, неизбежна и непосредна опасност

Члан 41.

Послодавац је дужан да што је могуће пре обавести све запослене, који јесу или који би могли да буду изложени озбиљној, неизбежној и непосредној опасности, о присутним ризицима и мерама које су предузете или ће бити предузете у циљу заштите.

Послодавац је дужан да предузме мере и изда упутства како би омогућио запосленима да у случају озбиљне, неизбежне и непосредне опасности престану да раде и/или одмах напусте радно место и оду на безбедно место.

Послодавац не сме захтевати од запослених да се врате на радно место у радној средини у којој и даље постоји озбиљна, неизбежна и непосредна опасност.

9.6.Посебне обавезе

Извештавање инспекције

Члан 42.

Послодавац је дужан да, најмање осам дана пре почетка рада, надлежну инспекцију рада извести о:

- 1) почетку свога рада;
- 2) раду одвојене јединице;
- 3) свакој промени технолошког поступка, уколико се тим променама мењају услови рада.

Обавештење из претходног става доставља лице за безбедност и здравље на раду надлежној инспекцији рада.

Члан 43.

Здравствени центар Ваљево дужан је да омогући надлежном инспектору рада улазак у просторије Организационих јединица Здравственог центра Ваљево за време рада.

Здравствени центар Ваљево дужан је да омогући надлежном инспектору рада преглед просторија и уређаја, да му запослени дају потребна обавештења и да му ставе на увид

исправе, односно податке потребне за вршење надзора над применом одредби Закона о безбедности и здрављу на раду.

Здравствени центар Ваљево дужан је да на захтев инспекције рада достави тражене податке у вези са безбедношћу и здрављем на раду.

Члан 44.

Здравствени центар Ваљево дужан је да поступи по решењу инспектора рада и да у одређеном року отклони утврђене недостатке.

Здравствени центар Ваљево дужан је да извести инспектора рада о извођењу његовог решења, у року од 8 дана од дана одређеног за отклањање недостатака, односно неправилности.

10. Прегледи и провера опреме за рад, прегледи и испитивања електричних и громобранских инсталација и испитивања услова радне средине

Члан 45.

Послодавац је дужан да обезбеди прегледе и провере исправности опреме за рад на начин утврђен Законом, Правилником и другим прописима у области безбедности и здрављу на раду.

Опрема за рад у смислу става 1 овог члана су :

1. дизалица и уређај без обзира на носивост, на механизовани или ручни погон (осим ауто –дизалице која је део опреме на путничким аутомобилима), који служе за дизање, спуштање и преношење терета помоћу челичног или другог ужета, ланца, хидрауличног система и др.

2. лифт, подизна платформа на механизовани погон која, помоћу уграђене платформе или корпе, служи за дизање и спуштање запослених ради обављања радних операција

3. грађевинска опрема, на механизовани погон, које се користи за унутрашњи транспорт – вучу, потискивање, дизање, спуштање, преношење, сабијање, разастирање, подбушивање материјала и терета.

4. преса, маказе, нож и ваљак, на механизовани погон који су фиксно постављени за сечење, пресовање, савијање и извлачење материјала, а које се материјал за обраду улаже или вади ручно.

5. опрема за прераду и обраду метала, дрвета, пластичних и сличних материјала, на механизовани погон, која је привремено или на дужи временски период постављена и/или ослоњена, у коју се материјал за обраду улаже или вади ручно;

6. опрема, односно постројења за производњу, пуњење, мерење и контролу, са цефоводима за напајање, развођење и транспорт експлозивних, отровних и загушљивих флуида – гасова или течности, осим природног гаса (земни гас), у објектима који се користе као радни и помоћни простор, осим за опрему чији је преглед и провера обухваћен другим прописима;

7. противексплозијско заштићена опрема за рад, осим противексплозијски заштићене опреме за рад чији је преглед и провера обухваћен другим прописима;

8. електричне инсталације ниског напона и громобранске инсталације у објекту намењеном за радне и помоћне просторије;

9. привремена електрична инсталација са уређајима, опремом и прибором, постављена за време изградње грађевинских објеката или извођења других радова;

10. остала опрема за рад (машине, уређаји, постројења, инсталације и алати) за коју је послодавац актом о процени ризика утврдио да се на њој врше превентивни и периодични прегледи и провере.

Члан 46.

Прегледе и провере опреме за рад и прегледе и испитивања електричних и громобранских инсталација врши правно лице са лиценцом за обављање послова прегледа и провере опреме за рад и прегледе и испитивања електричних и громобранских инсталација, које поседује одговарајуће инструменте и уређаје за обављање прегледа и провере, наведене са техничким карактеристикама у прихваћеној методологији.

Члан 47.

Превентивни прегледи и провере опреме за рад обављају се пре почетка коришћења, односно пре давања на употребу запосленима, после ремонта, реконструкције или хаварије, као и пре почетка рада на новом месту рада ако је стационарна опрема премештена са једног на друго место, након отклањања недостатака утврђених од стране правног лица са лиценцом, после наложене мере инспектора рада, као и уколико дође до било којих промена на опреми за рад које утичу на безбедан и здрав рад запослених.

Превентивни прегледи и провере опреме за рад не обављају се за опрему за рад коју, приликом првог стављања у употребу, није потребно склапати, састављати или монтирати или опрему за рад коју је произвођач ставио у погон и предао на коришћење послодавцу, а прегледи и испитивања електричних и громобранских инсталација не обављају се на почетку коришћења нових објеката за које је прибављена употребна дозвола из закона којим се регулише планирање и изградња.

Члан 48.

Периодични прегледи и провере опреме за рад и прегледи и испитивања електричних инсталација обављају се у року који је утврђен техничким прописима и стандардима или који је одређен упутством произвођача, а најкасније у року од три године од дана претходног прегледа и провере, осим периодичних прегледа и провере привремене електричне инсталације са уређајима, опремом и прибором, који се обављају у року од шест месеци од дана претходног прегледа и провере и периодичних прегледа и провере опреме за рад коју послодавац утврди актом о процени ризика, који се обављају у року утврђеном тим актом али не дужим од три године од дана претходног прегледа и провере.

Прегледи и испитивања громобранских инсталација се обављају у року који је утврђен техничким прописима и стандардима за утврђени ниво заштите објекта од атмосферског пражњења за објекте нивоа заштите од атмосферског пражњења 1 и 2 најдужи рок за испитивање износи две године, а за објекте нивоа 3 и 4, тај рок износи четири године.

Члан 49.

За одржавање средстава рада одговорни су запослени задужени за одржавање, запослени који их користе, као и непосредни руководиоци организационих целина у којима су средства рада у функцији.

Члан 50.

Превентивним и периодичним испитивањима услова радне средине (у даљем тексту: испитивања) проверава се и утврђује да ли су на радном месту и у радној средини примењене мере безбедности и здравља на раду утврђене прописима у области безбедности и здравља на раду, техничким прописима и стандардима.

На радним местима и у радној средини где се у технолошким процесима појављују или оправдано очекују хемијске, физичке и биолошке штетности, превентивна и периодична испитивања реализују се према Плану и програму мониторинга услова радне средине, који обавезно садрже мерна места, параметре за праћење и периодично испитивања и то само за параметре хемијских, физичких и биолошких штетности.

План и програм мониторинга услова радне средине израђује правно лице са лиценцом у складу са актом о процени ризика и у сарадњи са послодавцем.

Уколико током времена дође до промена које утичу на услове радне средине неопходно је извршити ажурирање Плана и програма мониторинга.

Ажурирање Плана и програма мониторинга врши правно лице са лиценцом у сарадњи са послодавцем.

Послодавац у складу са Законом о безбедности и здрављу на раду правном лицу са лиценцом ставља на располагање акт о процени ризика и другу неопходну документацију и податке за израду Плана и програма мониторинга услова радне средине.

10.1.Садржина и обим испитивања

Члан 51.

Испитивања обухватају:

- 1) микроклиму (температура, брзина струјања и релативна влажност ваздуха);
- 2) хемијске штетности (гасови, паре, димови и прашине);
- 3) физичке штетности (бука, вибрације и штетна зрачења – осим јонизујућих зрачења);
- 4) осветљеност;
- 5) биолошке штетности.

Испитивања се обављају анализом свих елемената услова радне средине тако да се даје јединствена оцена обављеног испитивања.

Испитивања се, по правилу, врше у условима када раде сви технолошки капацитети (опрема за рад, инсталације за климатизацију, проветравање и сл.), што се посебно наводи у стручном налазу.

10.2.Испитивање микроклиме

Члан 52.

Испитивање микроклиме врши се на радном месту и радној средини у којој се обавља процес рада, односно у којој се запослени крећу, или задржавају дуже од два сата у току радне смене.

Испитивања микроклиме врше се у летњем и зимском периоду, а не врше се у радној средини у којој се због специфичности технолошког процеса и квалитета производа морају одржавати одређени производни услови (хладњаче, сушаре, просторије за ферментацију и сл.).

Испитивање микроклиме у летњем периоду врши се када је спољна температура изнад 25 степени целзијуса, а у зимском периоду када је спољна температура испод 5 степени целзијуса.

Испитивање микроклиме врши се у складу са прихваћеном методологијом испитивања микроклиме, прописима у области безбедности и здравља на раду, техничким прописима и стандардима.

Испитивање микроклиме у радној просторији чија је површина до 100 m² врши се најмање на једном мерном месту, а у радној просторији чија је површина већа од 100 m² испитивање се врши најмање на сваких следећих 100 m² по једно мерење.

У случају када то технолошки процес захтева, или се у просторији налази више технологија, број мерних места се одређује према захтевима технолошког процеса и карактеристикама објекта.

10.3. Испитивање хемијских штетности

Члан 53.

Испитивање хемијских штетности врши се на радном месту и радној средини где се у технолошким и радним процесима појављују хемијске штетности.

Испитивање хемијских штетности у радној средини врши се узимањем једног узорка у зони најдаље од 5 m од извора штетности, односно на радном месту најближем извору штетности на висини 1,5 m изнад пода радног места.

Ако је утврђена концентрација хемијских штетности у зонама из става 2. овог члана изнад дозвољених концентрација, испитивање се наставља узимањем узорака на сваких следећих 5 m од претходног места испитивања, у концентричним круговима, у четири смера од извора штетности, све док испитивања не покажу концентрацију хемијске штетности испод дозвољених концентрација.

Испитивања се врше, по правилу, у условима када раде сви технолошки капацитети (опрема за рад, уређаји и инсталације за вентилацију, проветравање, загревање и сл.), што се посебно наводи у стручном налазу.

На радним местима на којима је у поступку испитивања утврђена концентрација хемијских штетности изнад дозвољених концентрација послодавац је дужан да спроведе све превентивне мере, у циљу смањења концентрација утврђених хемијских штетности, а након спровођења превентивних мера врши се поновно испитивање ради процене ризика.

Ако у радној средини у којој се на радном месту у технолошким и радним процесима појављују хемијске штетности дође до појаве симптома тровања запослених, послодавац је дужан да у радној средини обустави рад и да спроведе све превентивне мере у циљу отклањања извора симптома тровања запослених, а након спровођења превентивних мера да изврши испитивање хемијских штетности на радном месту у радној средини.

Послодавац може да настави рад у радној средини у којој је дошло до појаве симптома тровања запослених, тек након испитивања хемијских штетности у условима прописаним ставом 4. овог члана уз коришћење одговарајуће личне заштитне опреме и утврђивања да је концентрација хемијских штетности испод дозвољених концентрација.

Испитивање хемијских штетности заснива се на познавању технолошког поступка и опасних својстава опасних хемијских материја које се користе, као и на познавању могућности настајања опасних хемијских материја на радном месту у радној средини.

Испитивање хемијских штетности врши се у складу са Планом и програмом мониторинга услова радне средине и прихваћеном методологијом испитивања хемијских штетности квалитативном и квантитативном анализом, прописима у области безбедности и здравља на раду, техничким прописима и стандардима.

10.4 Испитивање физичких штетности

Члан 54.

Испитивање физичких штетности врши се на радном месту и радној средини где се при технолошком и радном процесу појављују бука, вибрације и штетна зрачења.

Испитивања се врше, по правилу, у условима када раде сви технолошки капацитети (опрема за рад, уређаји и инсталација за вентилацију, проветравање, загревање и сл.), што се посебно истиче у стручном налазу.

Испитивање вибрација обухвата мерење, анализу и упоређивање измерених величина са дозвољеним вредностима у циљу заштите лица која су изложена њиховом штетном дејству. Испитивање вибрација врши се на додирним површинама опреме за рад, радним површинама, подовима и алатима на којима се појављују вибрације, а са којима запослени долази у непосредан додир.

Испитивање штетних зрачења (осим јонизујућих) врши се на радним местима где се она јављају у процесу рада при употреби материјала или опреме за рад која зраче. Испитивање штетних зрачења врши се у условима када раде сви извори штетних зрачења.

Испитивање буке, вибрација и штетних зрачења обухвата мерење, анализу и упоређивање измерених величина са дозвољеним вредностима.

Испитивање физичких штетности врши се у складу са прихваћеним Планом и програмом мониторинга услова радне средине и методологијама испитивања буке, вибрација и штетних зрачења, прописима у области безбедности и здравља на раду, техничким прописима и стандардима.

10.5 Испитивање осветљености

Члан 55.

Испитивање осветљености на радном месту и радној средини врши се у складу са прихваћеном методологијом испитивања и мерења осветљености, прописима у области безбедности и здравља на раду, техничким прописима и стандардима.

Испитивање осветљености у радној средини врши се након постављања новоизведеног осветљења, после реконструкције постојећег осветљења, промене намене објекта, односно радне просторије у складу са прописима у области безбедности и здравља на раду, техничким прописима и стандардима.

10.6. Испитивање биолошких штетности

Члан 56.

Испитивање биолошких штетности у радним просторијама и на свим радним местима где могу да се оправдано очекују у процесу рада врши се у складу са Планом и програмом мониторинга услова радне средине и прихваћеном методологијом испитивања биолошких штетности, прописима у области безбедности и здравља на раду, техничким прописима и стандардима.

10.7.Вршилац превентивних и периодичних испитивања услова радне средине

Члан 57.

Испитивање услова радне средине, осим испитивања биолошких штетности, врши правно лице са лиценцом за обављање послова испитивања услова радне средине, које поседује одговарајућу опрему за испитивање услова радне средине, наведену са техничким карактеристикама, периодом еталонирања и периодом и начином међупровере у прихваћеној методологији.

Испитивање услова радне средине – биолошких штетности, врши правно лице са лиценцом за обављање послова испитивања услова радне средине – биолошких штетности, које поседује одговарајуће инструменте, опрему, лабораторије и уређаје за испитивања и

анализу биолошких штетности, наведене са техничким карактеристикама, периодом еталонирања и периодом и начином међупровере у прихваћеној методологији.

10.8.Стручни налаз

Члан 58.

О извршеном испитивању услова радне средине издаје се стручни налаз најкасније у року од 30 дана од дана обављеног испитивања.

Уз стручни налаз правно лице које је обавило испитивања услова радне средине прилаже копију лиценце тог правног лица и одговорног лица које је потписало стручни налаз.

Закључак стручног налаза потписује одговорно лице са лиценцом.

Стручни налаз потписује одговорно лице у правном лицу и исти може електронски потписати.

Стручни налаз издаје се у целини за сва обављена испитивања услова радне средине, а у зависности од технолошког процеса.

Изузетно за испитивање биолошких штетности може се издати посебан стручни налаз.

11. Врста и начин употребе средстава и опреме личне заштите на раду

Члан 59.

У зависности од процене опасности и услова прописаних за обављање послова на сваком радном месту понаособ, послодавац овим Правилником утврђује средства и опрему личне заштите које запослени мора користити у току обављања својих радних задатака.

Средства и опрема личне заштите морају бити произведена по стандардима, да би се њиховом употребом отклонили ризици или опасности које нису могле да буду отклоњене применом других мера заштите на раду.

Послодавац је дужан да од произвођача прибави упутства за руковање и одржавање средстава и опреме за личну заштиту на раду и да запосленог упозна са правилним коришћењем истих.

Запослени је обавезан да средства и опрему личне заштите на раду користи наменски, у складу са упутством произвођача.

Запослени је обавезан да, пре почетка рада провери исправност средства и опреме личне заштите на раду и у том смислу је у обавези да провери доказе о исправности средства (атести), а затим прегледом, утврди стање средства које му се даје на коришћење.

Забрањено је коришћење неисправних или оштећених средстава и опреме личне заштите на раду.

Дотрајала или оштећена средства личне заштите без обзира на то што им рок трајања није доспео, замењују се исправним, уз повраћај оштећених, односно неупотребљивих.

По пријави оштећења од стране запосленог, непосредни руководиоца, односно лице за безбедност и здравље на раду обавезно сачињава записник о узроцима оштећења.

Средства личне заштите и личне опреме користе се само у за то одређене сврхе у току радног времена и на пословима у ЗЦ Ваљево.

Забрањено је користити средства личне заштите и личне опреме у приватне сврхе.

Запослени који по било ком основу престане да ради у ЗЦ Ваљево, обавезан је да врати средства личне заштите у супротном дужан је да новчано надокнади дата му средства на располагање.

За свако оштећење или губитак средстава за личну заштиту до кога је дошло услед немарности или непажње, запослени је дужан да надокнади штету.

12. Поступак приликом дешавања повреде на раду

Члан 60.

12.1. Дефиниција

Повредом на раду сматра се повреда осигураника (запосленог) која се догоди у просторној, временској и узрочној повезаности са обављањем послова по основу кога је осигуран, а која је проузрокована непосредним и краткотрајним механичким, физичким или хемијским дејством, наглим променама положаја тела, изненадним оптерећењем тела или другим променама физиолошког стања организма као и повреда коју запослени претрпи при обављању посла на који није распоређен, али га обавља у интересу послодавца, **на редовном путу од стана до места рада и од места рада до стана, на службеном путу.**

Повредом на раду сматра се и обољење осигураника (запосленог) које је настало непосредно или искључиво као последица неког несрећног случаја или више силе за време обављања посла по основу кога је запослени осигуран, као и повреда коју осигураник претрпи у вези са коришћењем права на здравствену заштиту по основу повреде на раду или професионалне болести.

Повреде настале учешћем у акцијама спасавања или одбране од елементарних непогода или несрећа, у војној вежби или при извршењу других обавеза из области одбране, на радном кампу или спортском или производном такмичењу, као и учешће на другим пословима који су законом утврђени као послови од општег интереса, сматрају се, такође, повредом на раду.

Поведа на раду је свака повреда, обољење или смрт настала као последица несреће на послу, као последица сваког неочекиваног или непланираног догађаја, укључујући и акт насиља који је настао услед рада или је повезан са радом, а који је довео до повреде, обољења или смрти осигураника (запосленог) која је наступила одмах или у периоду од 12 месеци од дана настанка повреде на раду.

12.2. Поступак

1. Ако дође до повреде на раду прво треба приступити збрињавању повређеног радника од стране других запослених и дежурног лекара.

2. Запослени који се повреди на раду или запослени који се затекне на месту догађаја тј. повреде у обавези је да **ОДМАХ без одлагања, о томе обавести свог непосредног руководиоца**, лица задуженог за обављање послова безбедности и здравља на раду у оквиру своје ОЈЗЦ Ваљево (ова обавеза важи и за поподневну смену, дане викенда и празника).

3. Непосредни руководиоца је у обавези да **ОДМАХ, чим сазна за повреду запосленог пријави повреду на раду** лицу задуженом за обављање послова безбедности и здравља на раду у оквиру Организационе јединице ЗЦ Ваљево.

4. Лице задужено за обављање послова безбедности и здравља на раду у оквиру Организационе јединице ЗЦ Ваљево, повреду на раду пријављује Инспекцији рада и то усмено и у писаној форми **ОДМАХ**; а најкасније у року од 5 дана од тренутка настајања повреде.

5. Лице задужено за обављања послова безбедности и здравља на раду је дужно одмах, а најкасније у року од 24 часа од настанка, усмено у писаној форми или електронским путем

пријави надлежној инспекцији рада и МУП – у сваку смртну, колективну или тешку повреду на раду, као и опасну појаву која би могла да угрози безбедност и здравље запослених

6. Лице за безбедност и здравље на раду је дужно одмах, а најкасније у року од пет радних дана од дана настанка, усмено, у писаној форми или електронским путем пријави надлежној инспекцији рада лаку повреду на раду због које запослени није способан за рад више од три дана

7. Лице за безбедност и здравље на раду је дужно да, најкасније у року од пет дана од дана достављања мишљења здравствене установе која је утврдила професионалну болест пријави надлежној инспекцији рада професионалну болест

8. Попуњавање повредне листе врши лице задужено за обављање послова безбедности и здравља на раду у оквиру Организационе јединице ЗЦ Ваљево у присуству повређеног радника, или ако исти није у могућности због тежине повреде, некога од колега или породице повређеног. Повредну листу затим попуњава лекар који је први указао помоћ запосленом, а који притом даје и оцену тежине повреде. **Повредна листа се мора попуњити у року од 24 сата од тренутка повређивања.** Уколико се повреда догоди викендом или за време празника повредна листа се попуњава првог радног дана.

9. Приликом попуњавања повредне листе потребно је да повређени радник поседује извештај лекара о повреди на раду. Том приликом писане изјаве дају запослени, очевидац и непосредни руководиоца који својом изјавом потврђују да је до повреде дошло у просторној, временској и узрочној повезаности са обављањем посла. Уколико се повреда догоди **на редовном путу од стана до места рада и од места рада до стана, на службеном путу** запослени је у обавези да да изјаву у писаном облику о начину и месту повређивања, а непосредни руководиоца писану изјаву даје о радном ангажовању запосленог тог дана када се повреда догодила.

10 Потребна документација за пријаву повреде на раду Републичком фонду за здравствено осигурање:

- извештај о повреди на раду – (свих пет примерака) попуњен, печатиран, потписан и заведен од стране директора ОЈЗЦ (Извештај о повреди на раду се подноси у писаном облику до успостављања Регистра повреда на раду у електронском облику).
- фотокопија извештаја лекара
- писана изјава повређеног
- писана изјава очевица
- изјава непосредног руководиоца који својом изјавом потврђује да је до повреде дошло у просторној, временској и узрочној повезаности са обављањем посла
- записник инспекције рада ако је извршен увиђај од стране инспектора рада
- записник МУП-а (уколико су припадници МУП-а извршили увиђај)

11 Лице за безбедност и здравље на раду прослеђује Филијали Републичког фонда за здравствено осигурање (РФЗО) свих пет примерака извештаја о повреди на раду од којих РФЗО задржава један примерак, а остале примерке враћа ОЈЗЦ.

Лице за безбедност и здравље на раду један примерак задржава за потребе ОЈЗЦ, један примерак извештаја доставља запосленом, један примерак извештаја доставља Филијали Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање и један примерак извештаја доставља министарству надлежном за рад - Управи за безбедност и здравље на раду.

12 За сваку повреду на радном месту врши се преглед места догађаја и анализа повреде од стране лица за безбедност и здравље на раду и непосредног руководиоца након анализе лице за безбедност и здравље на раду сачињава извештај са предлозима мера за спречавање поновног повређивања. Извештај (на обрасцу за пријављивање нежељених догађаја) се прослеђује директору, главној сестри и непосредном руководиоцу.

13 За сваку тешку повреду на раду врши се увиђај од стране Инспекције рада у присуству лица за безбедност и здравље на раду, након чега се сачињава записник. Уколико Инспектор уочи неправилности налаже решењем да се исте отклоне.

14 Лице за безбедност и здравље на раду води евиденције о повредама на раду и евиденције о пријавама повреда на раду.

15. Процедура за издавање извештаја о повреди на раду мора да буде истакнута на видном месту у свакој служби и са њом морају да буду упознати сви запослени.

16.Повреда се неће признати ако до повреде дође због.

- несавесног и неодговорног понашања на радном месту или на путу до посла и обратно (туча на радном месту, намерно самоповређивање, повреда док је запослени под утицајем алкохола или опојних средстава).
- активности које се могу довести у контекст са радним обавезама (пауза која није коришћена у прописано време, физичке активности које нису у склопу обављања радних задатака, обављање приватних послова у радно време, и др.).

13. Регистар повреда на раду

13.1.Надлежност за успостављање и вођење Регистра

Члан 61.

Регистар повреда на раду (у даљем тексту: Регистар) у електронској форми успоставља и води Управа, уз техничку подршку службе Владе која је надлежна за пројектовање, усклађивање, развој и функционисање система електронске управе, за потребе вођења статистике о повредама на раду.

Регистар садржи тачне и ажурне податке о повредама на раду и омогућава корисницима података да обављају послове уноса и преузимања података ради утврђивања чињеница неопходних за остваривање права из здравственог осигурања.

Регистар користи важеће шифарнике и класификације.

Корисници података, у складу са својим надлежностима, приступају и користе Регистар ауторизацијом приступа Регистру или коришћењем података из Регистра преко софтверског решења корисника података на Сервисној магистрали органа или преко Система за размену података.

13.2. Уношење података у Регистар

Члан 62.

Податке у Регистар уноси послодавац.

Регистар преузима податке из интегрисаног здравственог информационог система Републике Србије и информационог система организације надлежне за здравствено осигурање.

Послодавац, односно овлашћено службено лице послодавца – лице за безбедност и здравља на раду које врши упис података у Регистар уноси податке о послодавцу, односно послодавцу кориснику о повређеном, повреди на раду, непосредном руководиоцу и очевицу.

Послодавац је дужан да Управи електронским путем достави податке о овлашћеном службеном лицу – лицу за безбедност и здравље на раду које врши упис података из става 3. овог члана.

Након што послодавац унесе податке у Регистар, изабрани лекар помоћу интегрисаног здравственог информационог система Републике Србије уноси налаз и мишљење лекара који је први прегледао повређеног.

Након што изабрани лекар унесе податке из става 5. овог члана, организација надлежна за здравствено осигурање помоћу информационог система уноси оцену повреде на раду.

Управа води евиденцију о овлашћеном службеном лицу из става 4. овог члана.

13.3. Размена података у Регистру

Члан 63.

Размена података врши се у складу са прописима којима се уређује електронска управа.

За тачност унетих и преузетих података у Регистру одговорни су послодавац, изабрани лекар и организација надлежна за здравствено осигурање.

Обезбеђивање приступа и мере заштите приступа подацима у Регистру врши се у складу са прописима којима се уређује област електронске управе, електронске идентификације и информационе безбедности.

Регистар се налази у Државном центру за чување и управљање података који обезбеђује физичку заштиту података у складу са законом којим се уређује електронска управа и информациона безбедност.

14. Евиденција, сарадња и извештавање

14.1. Обавеза вођења евиденција

Члан 64.

Послодавац је дужан да води и чува евиденције о:

1) радним местима са повећаним ризиком, запосленима који обављају послове на радним местима са повећаним ризиком и лекарским прегледима запослених који обављају те послове;

2) повредама на раду;

3) професионалним болестима;

4) запосленима изложеним биолошким штетностима групе 3 и/или групе 4;

5) запосленима који су изложени карциногенима или мутагенима, хемијским материјама и азбесту, као и о здравственом стању и изложености;

6) запосленима обученим за безбедан и здрав рад и правилно коришћење личне заштитне опреме;

7) извештају о примени мера за безбедност и здравље на раду за делатности из члана 48. Закона о безбедности и здрављу на раду;

8) извршеним прегледима и проверама опреме за рад

- 9) извршеним прегледима и испитивањима електричних и громобранских инсталација;
- 10) извршеним испитивањима услова радне средине;
- 11) издатој личној заштитној опреми:

Послодавац је дужан да евиденцију о запосленима обученим за безбедан и здрав рад у складу са законом или њену копију држи у седишту или другој пословној просторији послодавца или на другом месту, у зависности од тога где запослени ради.

Евиденције из става 1. овог члана послодавац може водити у електронском облику, осим евиденције из става 1. тачка 3) овог члана.

Начин вођења и рокове чувања евиденција из става 1. овог члана прописује министар надлежан за послове рада.

14.2. Обрада података о личности

Члан 65.

Послодавац у евиденцијама овог закона уноси име и презиме запосленог и назив радног места.

Акти у поступку обезбеђивања претходног, периодичног и циљаног лекарског прегледа запосленог садрже следеће податке о личности: име и презиме лица, јединствени матични број грађана, односно датум рођења, место рођења и општина, занимање, ниво квалификације, назив радног места и податке о здравственом стању.

Извештај о повреди на раду садржи следеће податке о личности: име и презиме и јединствени матични број грађана овлашћеног лица за унос података; име и презиме, пол, јединствени матични број грађана, пребивалиште, односно боравиште, ниво квалификације, податке о радном месту и повреди на раду повређеног лица, према утврђеним шифарницима; име и презиме, јединствени матични број грађана, адресу и место послодавца физичког лица и име и презиме лекара који је први прегледао повређеног.

Извештај о професионалној болести садржи следеће податке о личности: име и презиме лица одређеног за безбедност и здравље на раду; име и презиме лица, пол, јединствени матични број грађана, пребивалиште, односно боравиште, ниво квалификације, податке о радном месту, врсти професионалне болести и здравственом стању оболелог од професионалне болести, име и презиме непосредног руководиоца и име и презиме лекара.

Подаци о личности из ст. 3. и 4. овог члана, у циљу извршења обавеза или примене законом прописаних овлашћења, достављају се на коришћење организацијама надлежним за здравствено, пензијско и инвалидско осигурање, Инспекторату за рад и Управи.

Подзаконски прописи којима се уређују превентивне мере садрже следеће податке о личности: име и презиме, јединствени матични број грађана, место рођења и општина, занимање, ниво квалификације, назив радног места и податке о здравственом стању.

14.3. Извештавање о повреди на раду и професионалној болести

Члан 66.

Извештај о повреди на раду и професионалној болести који се догоде на радном месту, послодавац је дужан да достави запосленом који је претрпео повреду, односно код кога је утврђена професионална болест, организацији надлежној за здравствено осигурање и Управи.

Извештај о повреди на раду се подноси у писаном облику до успостављања Регистра повреда на раду у електронском облику.

Садржај и начин издавања обрасца извештаја из става 1. овог члана прописује министар надлежан за послове рада.

14.4. Сарадња надлежних органа и организација

Члан 67.

Послодавци, синдикати, осигуравајућа друштва, организације надлежне за здравствено и пензијско и инвалидско осигурање дужни су да сарађују и учествују у доношењу заједничких ставова о питањима унапређивања безбедности и здравља на раду, као и да се старају о развоју и унапређивању опште културе безбедности и здравља на раду.

Организација надлежна за пензијско и инвалидско осигурање дужна је да министарству надлежном за послове рада достави податке о оствареном праву на инвалидску пензију по основу повреде на раду и професионалне болести најмање једном годишње и то најкасније до 31. јануара наредне године за претходну годину, а на захтев министарства надлежног за послове рада и у краћем року.

14.5. Осигурање од повреда на раду и професионалних болести

Члан 68.

Послодавац је дужан да запослене осигура за случај повреда на раду и професионалних болести, ради обезбеђивања накнаде штете.

Финансијска средства за осигурање из става 1. овог члана падају на терет послодавца.

Услови и поступци осигурања од повреда на раду и професионалних болести запослених уређују се законом.

III Прелазне и завршне одредбе

Члан 69.

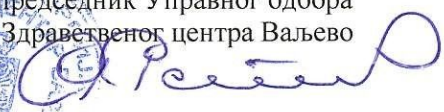
Послодавац је дужан да обезбеди да сви запослени буду упознати са Правилником о безбедности и здрављу на раду Здравственог центра Ваљево.

Члан 70.

Овај Правилник ступа на снагу 8. дана од дана објављивања на огласној табли.

Члан 71.

Ступањем на снагу овог Правилника престаје да важи Правилник о безбедности и здравља на раду Здравственог центра Ваљево **ЗЦ-01-3106/5** од **19.03.2024.године**.

Председник Управног одбора
Здравственог центра Ваљево

Радойца Рстић, дипл.економиста

